

І. В. Лутай, М. Д. Чемич

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХВОРОБИ ЛАЙМА У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сумський державний університет, м. Суми

Актуальність. У даний час одним з найпоширеніших природно-осередкованих захворювань з трансмісивним механізмом передачі збудника є хвороба Лайма (ХЛ). Захворювання характеризується поліморфізмом клінічних ознак, схильністю до затяжного рецидивуючого перебігу та здатністю до хронізації процесу, тому залишається найбільш актуальною проблемою сучасної інфекційної патології.

Лайм – бореліоз зустрічається на всіх континентах. Захворюваність в ендемічних районах Європи та Америки досягає 500 випадків на 100 тис. населення; в Австрії, Німеччині та Словаччині 100 випадків на 100 тис. Офіційну реєстрацію хвороби Лайма в Україні ведуть з 2000 року. Хоча про перші випадки захворювання стало відомо ще у 1990 роках.

Сумська область за рівнем захворюваності посідає провідне місце, належить до неблагополучних територій. Географічне розташування у двох природних зонах: лісостепової та степової, оптимальна температура, різноманітність тваринного та рослинного світу, сприяє масовому поширенню кліщів, а рання весна та тепла осінь впливає на збільшення терміну їх активності.

Мета. Встановити епідеміологічні особливості хвороби Лайма в Сумській області.

Матеріали та методи. Використана форма державної статистичної звітності (ф. №1) в період з 2000 по 2018 рік; матеріали Сумського обласного лабораторного центру Міністерства охорони здоров'я України.

Результати та обговорення. У період з 2000 по 2019 рр. в Україні відбулося збільшення випадків ХЛ у 93 рази. Так у 2000 році було зареєстровано 58 випадків захворювання, а у 2018 - 5418. У порівнянні показник захворюваності з 2017 р. (9,36 на 100 тис. населення) по 2018 р.(12,78 на 100 тис.) зріс майже у півтори рази.

У Сумській області за 2018 р. було зареєстровано 254 випадки захворювання людей на ХЛ, що у 1,3 рази більше ніж в попередньому (193). Показник

захворюваності станом на 2018 р склав 23,04 на 100 тис. населення, при середньому в Україні 12,78. У деяких районах та містах захворюваність значно перевищує обласний: м. Ромни – 40,45 на 100 тис. населення; м. Суми - 38,02; Краснопільський р-н - 38,37; Тростянецький – 34,69; Кролевецький - 31,95; Сумський - 30,21; Недригайлівський – 25,02 на 100 тис. населення. Поодинокі випадки хвороби реєструвалися у Буринському, Конотопському, Лебединському, Путивльському та Ямпільському районах. Жодного випадку не зареєстровано у Липоводолинському та Середино – Будському районах.

Стаціонарне лікування отримували 92 хворих у Сумській обласній інфекційній клінічній лікарні імені З. Й. Красовицького. Більшість госпіталізованих становили жінки (57,6 %) молодого віку (від 18 до 44 років – 46,7 %). Жителів міста було 84,8 %, села 15,2 %.

За минулий рік в області за медичною допомогою зверталось 1438 осіб з приводу укусу кліщів, з них 415 у СОІКЛ. Пік активності кліщів в області, так і по всій Україні, реєструється в червні місяці (33 % усіх випадків за рік). Напади кліщів виявлялися в природних біоптатах на всій території області – в містах та селах, на присадибних ділянках, на дитячих майданчиках та в місцях відпочинку людей.

Висновок. Захворюваність на ХЛ висока, показник в області за 2017 – 2018 роки виріс майже у півтора рази. До районів з найвищими показниками інцидентності відносяться Краснопільський та Тростянецький, міста Суми і Ромни. Не реєструвалися випадки ХЛ у Липоводолинському та Середино – Будському районах, можливо це пов'язано з недостатньою обізнаністю місцевого населення щодо цього захворювання і, як наслідок, відсутність звернень за медичною допомогою в разі присмокування кліщів. Пік активності кліщів реєструвався у червні місяці (33 % усіх звернень з приводу укусу). Серед хворих переважали жителі міст (84%), з них більшу частину становили жінки (57,6 %) працездатного віку.

Лутай І.В. Епідеміологічні особливості хвороби Лайма в Сумській області / І.В. Лутай, М.Д. Чемич // Діагностика, лікування і профілактика інфекційних хвороб у період медичної реформи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції інфекціоністів і пленум ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів», (м. Кропивницький, 3-4 жовтня 2019 р.). - Тернопіль: ТДМУ Укрмедкнига. – 2019. – С.98-99.